

E L Ő T E R J E S Z T É S	
Előterjesztő:	
	Molnár Éva, a Pénzügyi Osztály vezetője
Tárgy:	
	Zentay Emilné követelésről való lemondásra vonatkozó kérelme
Iktatószám:	
	PÜGY-132201-6/2017
Ügyintéző:	
	Battyányi Tamás
Feladatot jelent:	
	a Debreceni Közterület Felügyelet vezetője Szűcs László, a Gazdálkodási Főosztály vezetője Molnár Éva, a Pénzügyi Osztály vezetője részére
Véleményező bizottságok:	
	Pénzügyi Bizottság
Törvényességi véleményezés ideje:	
Törvényességi ellenőrzést végezte:	

Mellékletek:	

Tisztelt Pénzügyi Bizottság!

A Debreceni Közterület Felügyelet (a továbbiakban: *Felügyelet*) 2001. évben végrehajtást kért Zentay Emilné (4032 Debrecen, Kér u. 8. szám) (a továbbiakban: *adós*) ellen, akinek a Debrecen, Rákóczi utcai Vásárcsarnokban pavilon használati díj tartozása áll fenn. Az adóst terhelő **eredeti tőketartozás 904.100 Ft**, amelyet az akkori szabályok alapján 20%-os mértékű kamat terhel, valamint a végrehajtási eljárással összefüggő költségeket, költségátalányt, illetéket, munkadíjat, jutalékot stb. is meg kell fizetnie.

A végrehajtás jogerőre emelkedett a Debreceni Járásbíróság 2001. december 22-én kelt PK.62241/2001. számú határozatával a 0901-1570/05 végrehajtható okirat szerint. Jelenleg az adós a Felügyelet felé fennálló tartozását a nyugdíjából történő letiltás útján (havi részletekben) törleszti.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:46.§-a alapján a pénztartozások teljesítése esetén a megfizetett összegeket először a költségekre, azután a kamatokra, végül a főtartozásra kell elszámlolni.

A végrehajtótól kapott tájékoztatás alapján **az adós 2017. szeptember 1-jei állapot szerint számolt még meg nem fizetett tartozása 2.134.127 Ft** (ebből fennálló tőketartozás 870.848 Ft, kamattartozás 1.131.971 Ft, végrehajtót megillető egyéb tartozás 131.308 Ft).

Az adós 2017. szeptember 1. napjáig bezárólag összesen 2.046.455 Ft-ot már megfizetett.

Az adós 2016. március 2-án levélben megkereste a Felügyeletet, hogy idős korára és megromlott egészségi állapotára tekintettel a fennálló tőketartozástól és kamatoktól tekintsen el a Felügyelet. Kérelméhez számos orvosi igazolást, dokumentumot csatolt. A Felügyelet hatáskör hiányában érdemben nem tudott dönteni. Ezt követően az adós azonos indokolás alapján 2017. május 23-i levelében Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűléséhez fordult, amelyet a Szervezési Osztály továbbított a Pénzügyi Osztály részére, tekintettel arra, hogy a követelésről lemondás hatáskörét a Közgyűlés átruházta a Pénzügyi Bizottságra.

A Pénzügyi Osztály vezetője a Pénzügyi Bizottság 2017. augusztus 29-i ülésén előterjesztette Zentay Emilné követelésről való lemondásra vonatkozó kérelmét egy olyan tartalmú határozati javaslattal, amely szerint a Pénzügyi Bizottság nem mond le a követelésről. A Pénzügyi Bizottság többsége tartózkodott a szavazás során, így érdemi döntés akkor nem született. A Pénzügyi Bizottság elnöke ezzel egyidejűleg kérte, vizsgáljuk meg annak a lehetőségét, hogy a Költségvetési Rendelet kiegészülhet-e a „mértányosságon” alapuló követelés elengedésével. Már a 2017. augusztus 29-i ülésen is az volt a Pénzügyi Osztály határozott álláspontja, hogy ezzel szakmailag nem értünk egyet, mert egy ilyen szabályozás megnyitja az utat a követelésről való lemondási kérelmek tömege előtt, és ahhoz viszont már semmilyen eszközrendszerünk nincs, hogy a méltányossági kérelmek valóságtartalmát ellenőrizni tudjuk. Másrészt a „mértányosság” fogalmát a költségvetési rendeletben valamilyen módon meg kellene határozni, amely már önmagában vitára adhat okot, hiszen mindenki más szempontok szerint értelmezheti a méltányosságot, objektív fogalmát nem lehet kialakítani.

Véleményünk szerint Zentayné ügye egyedi ügy, nem javasoljuk emiatt általános normatív szabályozást (értsd: rendeleti szabályozást) kialakítani a jövőre nézve, hanem ezt az egyedi ügyet a rendelkezésre álló szabályozási keretek között lenne célszerű kezelni. Költségvetési szempontból pedig az önkormányzatnak és a költségvetési szerveknek az az elemi érdekük, hogy amennyiben a fizetésre kötelezett fél fizetőképese (még ha végrehajtás útján is), úgy a költségvetési bevételek teljesülése érdekében a lehető legkevesebb esetben kerüljön sor a követelésről lemondásra. Egy méltányossági alapon történő követelésről való lemondás normatív lehetősége mindenki számára megnyitná az utat az ilyen irányú kérelmek előterjesztésére, és ha egy valakinek lemond a Pénzügyi Bizottság vagy a költségvetési szerv a követelésről, akkor ugyanazon az alapon a többi kérelmezőnek is figyelembe kell venni a méltányossági kérelmét. Azt sem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy mind az önkormányzat, mind a költségvetési szervek esetében a működési költségvetés egyensúlyának biztosítása évről-évre egyre nehezebb, és egy méltányossági alapon történő követelésről való lemondás lehetősége elsősorban a működési költségvetés biztonságát, az önkormányzat és költségvetési szerveinek fizetési képességét veszélyeztetné.

Véleményünk szerint a 2017. évi költségvetési rendelet jelenleg hatályos szabályozása megfelelő, nem sért magasabb szintű jogszabályt és nem sérti másnak az érdekeit sem. A jelenleg hatályos rendeleti szabályozásunk azon alapul, hogy az önkormányzat csak akkor mond(hat) le a követelésről, ha az önkormányzat a követelés lemondással érintett összeggel összevethető mértékű egyéb előnyre tesz szert (pl.: ezáltal mentesül egy önkormányzatot terhelő követelés vagy feladat alól; vagy cserébe valamilyen tulajdont szerez; vagy például úgy látja, hogy a követelésről való lemondással egy közfeladat zavartalan ellátását mozdítja elő; stb. ... tehát a „valamit-valamiért” elv érvényesül). Ebben a rendszerben is van egyfajta mérlegelési lehetősége a Pénzügyi Bizottságnak, még pedig az, hogy az adós által felkínált és az önkormányzat számára „előnyt” jelentő dolognak a követelés mértékével összevethetőségét elemzi, értékeli. Ha Pénzügyi Bizottság úgy látja, hogy az adós által felkínált „előny” mértékében, jellegében nem összevethető az önkormányzat követelésével, akkor dönthet úgy, hogy nem mond le a követelésről. Tekintettel arra, hogy a 2017. augusztus 29-i Pénzügyi Bizottság ülésére úgy került előterjesztésre az adós kérelme, hogy az adós csak és kizárólag méltányossági alapon kérte a követelésről való lemondást, ezért a hatályos Költségvetési Rendelet szabályai alapján csak elutasító döntési tervezetet lehetett előterjeszteni.

A Pénzügyi Osztály szakmai véleményével Polgármester Úr is egyetértett, ezért nem kívánunk olyan tartalmú költségvetési rendelet-módosítási javaslatot előterjeszteni a Közgyűlésen, amely a méltányossági alapon történő követelésről való lemondás szabályaival egészítené ki a jelen hatályos költségvetési rendeletet.

A Pénzügyi Bizottság 2017. augusztus 29-i ülését követően újra felvettük a kapcsolatot az adóssal, és az előzetes egyeztetések alapján az adós vállalta, hogy az eddig megfizetett tartozásán felül további 500.000 Ft-ot (kamatmentesen) hajlandó megfizetni 24 havi részletben, amennyiben a Pénzügyi Bizottság lemond a végrehajtási eljárás alá vont követelésről. Emellett azonban a folyamatban lévő végrehajtást csak akkor lehet megszüntetni, ha az adós kifizeti a végrehajtónak járó még fennálló tartozásait. A végrehajtót illető követelésről a Pénzügyi Bizottság értelemszerűen nem mondhat le.

Mindezek alapján azt javasoljuk jelen előterjesztésben, hogy a Pénzügyi Bizottság feltételesean mondjon le a követelésről. A követelésről való lemondás feltétele az, hogy az adós vállalja a még fennálló (ki nem fizetett) végrehajtási költségek megfizetését a végrehajtónak, másrészt, hogy az adós kötelezettséget vállal a Felügyelettel megkötendő külön megállapodás keretében arra, hogy az eredeti jogviszonyból származó követelésre tekintettel 500.000 Ft-ot 24 havi kamatmentes részletben megfizet, és amely megállapodást az adós köteles közjegyző előtt tett, közokiratba foglalt kötelezettség-vállaló nyilatkozatában megerősíteni. A közjegyző előtti eljárásra azért van szükség, mert a közjegyző által kiállított okirat közokirat lesz, amely az adós nem teljesítése esetén közvetlenül (értsd: bírósági eljárás nélkül) végrehajtható lesz.

A követelésről lemondás szabályait Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzata 2017. évi költségvetéséről szóló 6/2017. (II. 16.) önkormányzati rendelet (a továbbiakban: *Költségvetési Rendelet*) 28. §-a tartalmazza az alábbiak szerint:

„28.§

(1) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, az önkormányzatot megillető követelésről lemondani a Pénzügyi Bizottság jogosult.

(2) Jogszabály eltérő rendelkezése hiányában, az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szerveket megillető, a költségvetési törvényben meghatározott kis összegű követelés értékhatárát el nem érő összegű követelésről lemondani a költségvetési szerv vezetője jogosult azzal, hogy a költségvetési szerv vezetőjének döntéséről a Pénzügyi Bizottságot tájékoztatni kell.

(3) A (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően, ha az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervet megillető követelés összege eléri vagy meghaladja a költségvetési törvényben meghatározott kis összegű követelés értékhatárát, a követelésről való lemondásról a Pénzügyi Bizottság jogosult dönteni.

(4) A Pénzügyi Bizottság e §-ban foglalt döntéseiről a Közgyűlést tájékoztatni kell a zárszámadási rendelet előterjesztésében.

(5) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltak alkalmazása során követelésről akkor lehet lemondani, ha a követelésről való lemondás az önkormányzat vagy a költségvetési szerv számára a követeléssel összevethető mértékű egyéb előnnyel jár. A követelésről való lemondás során a döntéshozó köteles indokolással ellátni döntését.

A fenti szabályok alapján DMJV Önkormányzatának Közgyűlése úgy rendelkezett, hogy az önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szervek esetében az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 97. § (3) bekezdése és Magyarország 2017. évi központi költségvetéséről szóló 2016. évi XC. törvény 68. §-a alapján, a kis összegű követelés értékhatárát (vagyis 100.000 Ft-ot) elérő vagy meghaladó összegű követelésről való lemondásról a Pénzügyi Bizottság jogosult dönteni.

A fenti tényállás és jogszabályi háttér ismertetését követően az alábbiakat szükséges kiemelni:

- 1.) Az adós jelen előterjesztésben ismertetett tartozása a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. § (4) bekezdés 10. pontja értelmében nem tekinthető behajthatatlan követelésnek. A Felügyelet által kezdeményezett végrehajtási eljárás eredményesnek minősült, mivel folyamatos az adós jövedelméből a letiltás, vagyis a tartozás egy része már megfizetésre került.
- 2.) A követelésről való lemondásról a Pénzügyi Bizottság jogosult érdemi, végleges döntést hozni. Követelésről való lemondás esetén a döntést indokolni is szükséges. A döntésről tájékoztatni kell a Közgyűlést.
- 3.) A Költségvetési Rendelet 28. § (5) bekezdése korlátokat szab a követelésről való lemondás döntéshozása során. Csak akkor lehet követelésről lemondani, ha a követelésről való lemondás az önkormányzat vagy a költségvetési szerv számára a követeléssel összevethető mértékű egyéb előnnyel jár. Az adós előzetes nyilatkozatában vállalta, hogy a már megfizetett tartozáson felül még további 500.000 Ft-ot megfizet 24 havi kamatmentes részletben, amennyiben a Pénzügyi Bizottság lemond a fennálló követelésről. Véleményünk alapján az adósnak ez a felajánlása összevethető mértékű a követeléssel, mivel az adós az eredeti tőketartozásnak már több mint a kétszeresét megfizette a magas kamatok miatt. Ennek mérlegelése azonban a Pénzügyi Bizottság hatáskörébe tartozik.
- 4.) Fontos azonban kiemelni, hogy a Költségvetési Rendelet 28. § (5) bekezdése alapján a követelésről való lemondás döntéselőkészítése és döntési eljárása során nincs lehetőség méltányosság gyakorlására, vagyis nincs lehetőség például a jelen esetben is egyéni, szociális, egészségügyi indokokat figyelembe venni, mivel arra sincs lehetősége az önkormányzatnak (illetve átruházott hatáskörben eljárva a Pénzügyi Bizottságnak) vagy a költségvetési szervnek, hogy az adósok egyéni, egészségügyi, szociális helyzetét valamint az adósok egyéb vagyoni-jövedelmi helyzetét bármilyen módon ellenőrizni tudja. Erre való tekintettel kérjük a tisztelt Pénzügyi Bizottságot, hogy a döntéshozás során vonatkoztasson el az adós már ismert szociális és egészségügyi helyzetétől és az adós által felkínált „egyéb előny” követeléssel összevethető mértékét vizsgálja, mérlegelje.
- 5.) Csak arról a követelésről lehet lemondani, amely fölött a jogosult rendelkezni tud. Jelen esetben tehát a 2017. szeptember 1-jei állapot szerint még fennálló 2.134.127 Ft tartozásból a végrehajtást kérőnek (azaz a Felügyeletnek) járó 2.002.819 Ft-ról lehet csak dönten (ez a 870.848 Ft tőke-követelést és az 1.131.971 Ft kamat-követelést tartalmazza). A határozati javaslatban nem rögzítettük a követelés lemondással érintett összeget, mivel annak pontos összege napról-napra változik a törlesztések és a kamatok miatt. Másrészt azt javasoltuk, hogy a Pénzügyi Bizottság feltételeken mondjon le a követelésről, emiatt a határozati javaslatban meghatározott feltételeknek az adós általi teljesítése időt vesz igénybe, mialatt a követelés pontos összege szintén változni fog. A pénzügyi adatok tehát egy adott fordulónapon fennálló állapotot mutatják tájékoztató jelleggel.

A személyes adatok védelme érdekében a határozati javaslatban csak a követelés beazonosítása érdekében szükséges adatokat rögzítettük.

Mindezek figyelembe vétele mellett azt javasoljuk a tisztelt Pénzügyi Bizottságnak, hogy feltételeken mondjon le a követelésről, amennyiben az adós vállalja a fennálló végrehajtási költségek megfizetését a végrehajtó felé, és az eredeti jogviszonyra tekintettel közjegyző előtt közokiratba foglalt visszavonhatatlan kötelezettség-vállaló nyilatkozatot tesz 500.000 Ft-nak 24 havi kamatmentes részletekben történő megfizetésére.

Határozati javaslat

A Pénzügyi Bizottság

a Pénzügyi Osztály vezetőjének előterjesztésére

a 6/2017. (II. 16.) önkormányzati rendelet 28. § (3) és (5) bekezdésében biztosított feladatkörében eljárva

1./ Zentay Emilnének – mint adósnek – a Debreceni Közterület Felügyelettel (székhelye: 4026 Debrecen, Bem tér 14.) szembeni pavilon használati díj jogcímen végrehajtási eljárás alá vont, és még meg nem fizetett, Debreceni Közterület Felügyeletnek járó valamennyi követelésről lemond az alábbi feltételek együttes teljesítése esetén:

a.) az adós egy összegben megfizeti a végrehajtónak járó követelést,

b.) az adós megállapodik a Debreceni Közterület Felügyelettel abban, hogy az eredeti jogviszonyukra tekintettel 24 havi kamatmentes részletben megfizet a Debreceni Közterület Felügyeletnek 500.000 Ft-ot, amelyből az adós az első hónapban 40.000 Ft-ot, a soron következő 23 hónapban havi 20.000 Ft-ot köteles megfizetni,

c.) közjegyző előtt közokiratba foglalt visszavonhatatlan kötelezettség-vállaló nyilatkozatot tesz a b.) pontban foglalt megállapodás maradéktalan teljesítésére.

2./ Az 1./ pontban foglalt döntését azzal indokolja, hogy az adós a végrehajtás során az eredeti tőkekövetelés több mint kétszeresét már megfizette a magas kamatok miatt, és az 1./ pontban foglalt feltételek teljesítése összevethető mértékű előnyt jelent a lemondással érintett követeléshez viszonyítva.

3./ Felkéri a Debreceni Közterület Felügyeletet az 1./ pont b.) alpontban foglalt megállapodás előkészítésére és a végrehajtási eljárás megszüntetésére vonatkozó kérelem benyújtására a végrehajtó felé, ha az adós az 1./ pontban foglalt valamennyi feltételt teljesítette.

4./ Felhatalmazza a Debreceni Közterület Felügyelet vezetőjét az 1./ pont b.) alpontban foglalt megállapodás aláírására.

5./ Felkéri a jegyző útján a Pénzügyi Osztály vezetőjét, hogy a bizottság döntéséről tájékoztassa az adóst és a Debreceni Közterület Felügyeletet.

Határidő: azonnal

Felelős: a Pénzügyi Osztály vezetője

6./ Felkéri a jegyző útján a Gazdálkodási Főosztály vezetőjét, hogy a bizottság döntéséről tájékoztassa Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlését.

Határidő: 2017. évi zárszámadás előterjesztése

Felelős: Gazdálkodási Főosztály vezetője

Debrecen, 2017. szeptember 21.

Molnár Éva
Pénzügyi Osztály
vezetője